

den 12 DECEMBER.

(NB. Bij deze COURANT, wordt een BYVOEGSEL, gratis uitgegeven.)

NAPELS, den 18 November.

Ons hof houdt zich thans, ter gelegenheid van het bezoek der prinses van Walles, enkel bezig met feesten en vermakelijkheden. Met dat neemt men waar, dat de Koning geen dag overslaat met zijnen staatsraad bij te wonen, en gister moet Z. M. aan dat ligchaam belangrijke mededeelingen ten aanzien onzer buitenlandsche betrekkingen gedaan hebben.

Er komen hier nog gedurig Siciliaansche schepen aan.

LONDEN, den 2 December.

Gister is, na eenige debatten, waarin men beweerd, dat zulks in het tegenwoordige tijdstip geheel onvoegzaam was, het parlement geadjournéerd tot den 9den februari aanstaande.

In het hoogerhuis beklagde zich bovendien lord Dabryghmore, dat de geringe opkomst der leden hem buiten de gelegenheid stelde, om met zijne zoo belangrijke motie, betreffende de buitenlandsche onderhandelinge, voor den dag te komen; doch hij stelde zich voor, om, kort na de wederopening van het parlement, de zaak andermaal voor het huis te brengen, of ten minsten zoo veel daarvan als dan nog herstelbaar zou mogen wezen.

In het lagerhuis, hadden in deze laatste zitting van het parlement nog hevige debatten over den oorlog met Amerika plaats, doch zonder eenig gevolg, en zonder meerder licht te geven. Ook bleef de motie van den heer Ponsonby, om het parlement, in plaats van tot den 9den februari, tot den 9den januari te adjournéren, zonder uitwerking, ofschoon deze motie in den beginne door verscheiden leden ondersteund werd. Eindelijk deed nog de heer W. Smith, aan de ministers de vraag, of zij ook iets, uit de correspondentie tusschen den kommandant van Martinique en dit gouvernement mee te deelen hadden, ten aanzien van den slavenhandel; en of men tegen de Barbarische mogendheden niet de strengste maatregelen nemen zou; waarop de kanselier van de exchequer antwoordde, dat hij de genoemde papierer zou nazien, en indien hij er iets betreffende de afschaffing van den slavenhandel in vond, hij zulks aan den edelen lord op het congres zou mededeelen; en dat, wat de Barbarische mogendheden betrof, wii met dezelve thans in vriendschap leefden, en dit land geene traktaatén schenden kon.

In eene vroeger zitting van het lagerhuis antwoordde de kanselier van den exchequer, op de vraag van den heer Whitbread, of hij de vereeniging van Saxe met Pruisen en de inlijving van Polen in Rusland kon regenspreken? — dat hij geloofde, dat het lot van Saxe niet finaal beslist was, en dat hij nog minder kon geloven dat een Britsch minister deel kon nemen in eenig plan ter voortdoring der onderwerping van Polen.

Dat Rusland, teets lang voor de opening van het Weener congres, het bezit der Kroon van Polen beoogde en zich daarvan zeker hield, blijkt onder anderen daaruit ten duideljksten, dat Keizer Alexander in de maand van juli laatsteleden, in de overtuiging dat de Kroon van Polen aan hem of zijne dynastie komen zou, te Warschau eene commissie ter voorbereiding van eene nieuwe staatsregeling voor Polen aanstelde, bestaande uit den prins Czartoryski, als president, en verder de heeren Nowosielow, Warnecki, Ostroski, Zamoycki, Matusiewicz, Linowski, Szaniawski, Horodyski, Kosnian en Bienkowski; terwijl hij aan deze commissie eenen lastbrief gaf, volgens welchen dezelve gehouden was om de navolgende punten tot het voorwerp harer deliberatiën te maken: 1. Het tegenwoordig sijnsthema van inwendig beheer drukkend en kostbaar zijnde, moet door een ander, beter strokende met het nationaal karakter, de gewoonten en de geldmiddelen des lands, vervangen worden, waarbij tevens de meest mogelijke eenvoudigheid de werken van een land van akkerbouw behoort te kenmerken. 2. Het Code Napoleon voor de civiele en justitiële procedurés moet zoo spoedig mogelijk afgeschafte en vervangen worden, door de poolsche wétten, de statuten van Lithauwen en de gebruikelijke vormen voor de invoering der fransche procedure; tevens zal de commissie het plan en de zamenstelling eener afzonderlijke commissie, ter ontwerping van een nieuw codex van civiele en criminele procedure prepareren. 3. De hervorming en reductie der civiele lijst naar de nieuwe veranderingen die in het bestuur des lands gekomen zijn. 4. Het nemen van maatregelen tot herstel van het publiek welzijn en den publieken geest der steden, waartoe het herstel van derzelver geregtshoven en het herstel van den nationalen schouwburg in de hoofdstad kunnen meewerken. 5. Het nemen van maatregelen tot verbetering van den boerenstand, en het vinden van middelen om dezelve langzamerhand eep onafhankelijk bestaan te doen erlangen. 6. Het ontwerpen van een nieuw sijnsthema van finantiën, berekend om den akkerbouw en koophandel te doen herleven. 7. Het beramen van middelen tot herstel der letteren, der publieke instituten en instellingen voor de opvoeding, en inzonderheid der akademie van Krakow. 8. Maatregelen te overleggen om aan de geestelijkheid haar voormalig aanzien en hare guederen terug te geven, en derzelver fondsen zoo te vermeerderen dat zij waarlijk nuttig zijn kunnen. 9. Het geheiligd regt van eigendom te garanderen tegen alle aanrandingen hoe genaamd. 10. Eindelijk is in het algemeen het verlanen van Zijne Keizerlijke Majesteit, dat alle de veranderingen en hervormingen in het tegenwoordig sijnsthema van het bestuur des groothertogdoms gemaakt worden met de minst mogelijke overhaasting; ten einde

alzoo voor te komen de nadeelige gevolgen van snelle veranderingen.

Officiële Nieuwspapieren uit Java, loopende tot den 17den juli, behelzen de bijzonderheden der welgelukte expeditie, van den generaal Nightingall, tegen Macassar. Uit dezelve blijkt, dat het doel dier onderneming volkomen bereikt is, zijnde de Raja van Boni ontzet geworden van den Troon; dien hij zich door zijne wreedheid en verraderij onwaardig gemaakt had. Met genoegen vernemen wij (zegt de Star), dat deze luisterrijke krijgsdaad, die de inboorlingen op Cefebes met verbazing getroffen heeft, bijna zonder verlies aan onze zijde volbragt is. De gemaakte buit is, naar wij vernemen, gering, en door onze dappere troepen edelmoediglijk afgestaan tot het herbouwen van een deel der stad dat afgebrand is. Generaal Nightingalls depêche is gedagteekend uit zijn hoofdkwartier, Fort Rotterdam, den 2sten juni dezes jaars. Zij meldt, dat den 2den bevorens te Boni aangekomen zijnde, hij aan de Raja vergoeding gevraagd had over de beleediging van het Britsche Gouvernement aangedaan, en tevens de Sondong (of Regalia) van Goa; zulks geweigerd zijnde, was den aanval den volgenden dag begonnen, en in een uur tijds, was de geheele stad en residentie van den Raja in de magt der Britten. Des Rajas paleis werd, als eene straf voor zijne wreedheid, verbrand. De Britsche generaal had niet een enkel zijner officieren verloren. De magt welke aan onze zijde gestreden heeft, is het 59ste en 78ste regiment, de Bengaalsche vrijwilligers en het Amboneesche korps. 's Vijands magt werd op drie duizend man begroot.

In Zuid-Amerika schijnt de tijding van Koning Ferdinands aankomst in Spanje, eene goede uitwerking gehad te hebben. Volgens bijzondere brieven van Buenos-Ayros (zegt de Times), is een parlementair afgezonden, aan den generaal Pezuela, die omstreeks Salta, de armée van Lima kommandeert, hem eenen wapenstilstand voorslaande, ten gevolge van het gunstige uit Europa ontvangene nieuws. Er wordt bijgevoegd, dat, sedert nadere tijdingen van Koning Ferdinands werkelijke aankomst in Spanje, ontvangen zijnde, het gouvernement van Buenos-Ayros, nog slechts naar de officiële mededeeling dezer gebeurtenis wachtte, om afgevaardigden naar Madrid te zenden, ten einde Z. M. te begroeten. Hiet uit zou schijnen te blijken; dat de volkgeest aan de Plats, naar vrede begint te neigen.

Onze bladen vermelden, met betrekking tot eenen Engelschen buikspreker, een trek, die bekend verdient te worden. Onlangs keerde hij, met een' zijner vrienden, van Bath naar Bristol terug, toen zij op den grooten weg overvallen werden, door twee dieven, die hun hunne beurs afvroegen. Op hetzelfde oogenblik hoorde men twee zware stemmen, die van den anderen kant des wegs schenen te komen: „Hou daar, den-genieten! sedert drie dagen leerden wij op U, nu zult gij ons niet ontkomen.” De dieven wanende, dat deze de stemmen waren van officieren der politie; die hen wilden gevangen nemen, zetteden het op een alleroverhaast loopen. De lijst van den heer Charles, waarborgde hem en zijnen vriend; voor den aanval dier twee felten.

PARYS, den 3 December.

Naar men verneemt, zal de tegenwoordige bijeenkomst van de kamer der afgevaardigden tusschen den 20sten en 21sten dezer eindigen.

Bij de kamer der afgevaardigden is eergister de wet op den tabak aangenomen, en zijn thans hangende de deliberatiën over de verantwoordelijkheid der ministers en over eene nieuwe organisatie der bank van Frankrijk.

De ziekte van den heer Lainé, president van de kamer der afgevaardigden, heeft eenen gelukkigen keer genomen, en men heeft nu hoop op zijns spoedig herstel.

Door den Koning zijn benoemd: tot minister en secretaris van staat voor den oorlog, de maarschalk hertog van Dalmatiën; tot minister en secretaris van staat voor de marine en koloniën, de graaf Beugnot, en tot directeur-generaal van politie, de heer d'André.

Ten aanzien van het Weener congres, kan men niet veel anders zeggen; het is daar mede, zoo als de prins de Ligny laatst in een gezelschap te Weenen zich uitdrukte: *Le congres danse, mais il ne marche pas.* (Het congres maakt veel beweging; maar vordert niet.)

Voorts spreken de laatste brieven van Weenen vrij stellig van eenen op handen zijnden oorlog met de Turken.

De hertogin van Angoulême, heeft het gesticht der blinden (zijnde het hospitaal des Quinze-vingt, in de faubourg St. Antoine) met een bezoek verëerd. De jonge blinde leerlingen van dit koninklijk instituut hielden eene buitengewone zitting voor Hoogstdezelven. Na dat de hoofd-onderwijzer aan de hertogin de wijze uitgelegd had, waarop men den jongen blinden onderwijs geeft, schreven en lazen dezen eenige zinsneden, welke Hoogstdezelve hun had voor gedictéerd; vervolgens voerden zij eenige muziekstukken uit, welke op dit belangrijk bezoek betrekking hadden. De hertogin stond vooral verbaasd, toen zij eenen blinden zich met eenen doof-stommen zag onderhouden. Zij gelaste den abt Siard, om aanden beroemden doof-stommen Massignieu eene vraag te doen; terwijl de blinde, welke dezelve moest beantwoorden, buiten de zaal was; deze de teekens, door den doof-stomme gemaakt, bevoeld hebbende, sprak den gegeven volzin overluid uit, en gaf eenen tweeden volzin op, welchen de doof-stomme op de groote lei schreef. De hertogin heeft verscheiden vragen nopens deze wijze van onderlinge mededeeling gedaan, en het genoeg beruigd, dat het (Het vervolg op de kant dezer bladzijde.)

Men verwacht binnenkort eenige engelsche veringebrouwkundigen, ten einde mede te werken tot de bevestiging van de plaatsen, welke onze grenslinie uitmaken. Het schijnt echter dat deze werken niet vooz de maand maart aanstaanden begonnen zullen worden. Eergisteren zijn hier drie kaisons onder pruisische eskorte aangekomen, bestemd om de sminnen, welke dit land nog aan Pruisen schuldig is, over te brengen; van alle de te betalen kontributiën, is nog slechts een termijn overig, welke op den eersten januari moet afgedaan worden. De schuld aan Oostenrijk is geheel afbetaald.

Op dit oogenblik is het garnizoen onder de wapenen; alles is gereed gemaakt voor de plechtige ontvanging van Z. K. H. den Souverein-Vorst.

Koninklijke Staten
Heden is Zijne Koninklijke Hoogheid de d. Souverein-Vorst in volmacht wez. in de Staten vergaderd.

(Het vervolg op de kant dezer bladzijde.)

Omtrent de door ons gemelde opgave van Martinique en Guadeloupe, melden brieven van eene versche dagtekening, dat, ofschoon deze overgave bij de aankomst der Fransche expeditie eerst eenigzins vertraagd was, dezelve echter, na eene vriendschappelijke explicatie, aan de Fransche kommandanten overgegeven zijn. De troepen zijn ontscheept, en eenige militaire posten en etablissementen in bezit genomen. Die beide eilanden zijn in den besten staat en in eene zeer goede gesteldheid. Men verwacht er binnen kort, het overig der expeditie, mitsgaders de gouverneurs de Vauquand en de Linois.

BRUSSEL, den 4 December.

Sedert eenigen tijd ziet men in de positie der belgische troepen eenige verandering; verscheidene korpsen verlaten de plaatsen, welke zij op de grenzen bezette, ten einde garnisoenen binnenlands te betrekken. Zij worden door Engelschen en Franschen vervangen.

gaf, een toast aan de inwoners van het eiland Eiba, instellen, waaraan de gasten deel namen. Kort daarop werden alle de personen, welke daarbij tegenwoordig waren geweest, in verzekerde bewaring genomen. Brieven uit Smirna, van den 9den oktober, melden, dat de onheilen dier stad nog niet geëindigd zijn; de pest is van eene epidemische ziekte gevolgd geworden, wier verwoestingen niet minder verschrikkelijk zijn. De ziekte, die sedert de maand mei onder het hoornvee en inzonderheid onder de koeijen geheerscht heeft, heeft zich op verscheidene punten des Koninkrijks verspreid, en er meerdere of mindere verwoestingen aangerigt, naar gelang der plaatsen, der omstandigheden en der genees- en behoud-middelen, welke er zijn aangewend om den voortgang daar van te stuiten. Zij doet zich nog in verscheidene departementen gevoelen. Onder de ter geneezing dezer dieren gebezigde middelen, heeft het zeep-water, als drank en tot lavementen gebruikt, zeer goede gevolgen gehad, en is tot nu toe het beste bevonden.

deze vernuftige en vertroostende manier verschafte, welke twee klassen van wezens met elkander in betrekking brengt, die, door den aard hunner gebreken, voor altijd van elkander schenen afgescheiden te zijn.

H. K. H. heeft alle de oefeningen, waarin die ongelukkigen onderwezen worden, bezigtigd en te kennen-gegeven, hoe zeer zij over deze geheele insigting te vreden was.

Het ontbreekt te Parys niet aan lieden die allerhande jaarsvaste tijdingen verspreiden; zoo wilde men dat, bij gelegenheid dat de Koning het Odion bezocht, de militairen op halve soldij een aanslag tegen zijn le-veel, gemaakt hadden; weldra bespeurde men echter het ongegronde van dit gerucht. Intusschen is het gouvernement waakszaam, bijzonder omtrent dat gene, hetwelk de hooge politie aangaat. Men heeft daarvan een voorbeeld gezien, in een klein stadje, niet verre van Clermonte, departement Puy de Dome, alwaar een Italiaansche graaf gevonden op een gasstiaal, hetwelk hij

's HERTOGENBOSCH, den 5 December.

Het eerste transport zwaarsche militairen, eengroote honderd man sterk, met vier officieren, is gepasseerd zaterdag alhier binnen gekomen; zij zullen successievelijk zoo men verneemt, door onderscheidene detachementen worden gevolgd, en alhier tot een regiment worden geformeerd.

** Heden morgen verlost mijn waarde echtgenoot MARTJE HR. BRONDMEIJER, van eene welgeschapene dochter.

DOCKUM, den 4den - A. BEINTEMA. december 1814.

** Door den Goddelijken zegen, beviel mijne geliefte echtgenoot, MARIA SOPHIA LOBRY, dezen morgen, aller voorspoedigst van eene dochter.

JAN VAN TROOSTENBURG DE BRUYN, Predikant.

WOMMELS, den 6 december 1814.

** Heden namiddag circa 2 uren, verlost zeer voorspoedig van eene welgeschapene dochter, AGATHA ANTONIA SYBRANDS, geliefte echtgenoot van LEEUWARDEN, den A. VAN GRUISEN JR. 7 december 1814.

** Heden zijn getrouwd. DIRK EMBDEVELD RUITENGA, advocaat, weduenaar, en WIMPJE VAN VOORST, van Harderwijk. LEEUWARDEN, den 7 december 1814.

** Heden morgen ten tien uren, overleed, aan de gevolgen van bloedspuwingen en verval van krachten, onzen waard broeder, ALBERTUS BELKMEER, in den ouderdom van ruim acht-en-dertig jaren; geven wij door deze gewone weg, van dit voor ons zoo smertelijk verlies kennis aan vrienden en bekenden. GROUW, den 30 J. Z E E M A N, november 1814. mede uit naam van broeder en zuster.

** Heden namiddag ten twee uren, overleed alhier.

DE SCHOUT DER GEMEENTE VAN OLDEBERKOP conveceert, de voormelige florenplichtige ingezetenen van den hervormden godsdienst van den dorpe Boyl, tegen DONDERDAG den 21sten DECEMBER 1814, des morgens ten elf uren, in de Kerk aldaar, ten einde twee nieuwe KERKVOOGDEN te benoemen; voorts de Rekening der afgaande te helpen onneemen, en na welbevinding te sluiten.

OLDEBERKOP, den 5 december 1814.

De Schout voornoemd, D. M. J A G E R.

Mr. J. C. BERGSMAN, Jz., notaris, te Leeuwarden, als daartoe door de belanghebbenden gequalificeerd, zal, ten overstaan van Mr. J. D. WIERDSMA, notaris, mede binnen deze stad, aan den meestbiedenden, by verhoogd, presenteren te verkoopen:

Eene groote, hegte en voor kort modern gebouwde HUIZINGE, en daar achter geleene ruime TUIN, staande en gelegen in het Zandland, te Leeuwarden, zynde het gewezen Locaal der Vrymetzelaars Loge, voorzien van onderscheidene vertrekken, en onder anderen van eene extra groote voorzaal, met nog eene groote achterzaal, op 1mo. MEI 1815 vry te aanvaarden; alles breder by billetten gespecificeerd, en op de respectieve ziddag te bezien. Waarop geboden is de geringe somma van f 679 - 0 - 0.

Wie gadinge maken, komen, op WOENSDAG den 14den DECEMBER 1814, by den finalen palmslag, in het voorschreven Locaal, des avonds ten vyf uren precies, en koop op de als dan voor te lezen conditien, die inmiddels te vernemen zyn, by genoemde notarisfen.

De notaris DE JONGH, is voornemens op WOENSDAGEN den 14, 21 en 28sten DECEMBER 1814, telkens de namiddags ten drie uren, ten huize van de kasteleins DE VOS, JAGER en STIEMSTRA, te Gordyk, by de beschryvinge, provisionele en finalen palmslag, in het openbaar, aan den meestbiedenden, te verkoopen:

I. Eene royale in 1807 geheel vernieuwde HUIZINGE, bestaande in twee Beneden-kamers, behalven een Tuin, Bovenkamer en Zoldering, benevens een Keuken en Kelder; voorts een Regenwatersbak, daarin een Pomp met koperen Kraan; wyders eene HOVING cum annexis, staande en gelegen op de Kerkwal, te Gordyk, gequoteerd met no. 101, wordende thans door den heer P. G. Steensma als mede-eigenaar bewoond en gebruikt, op den 12den MEI 1815 vry te aanvaarden.

II. Een eindlings HUIS, met dubbele TUIN, staande en gelegen dicht by de bovenste Sluis, onder den dorpe Jubbege, gequoteerd met no. 112.

NB. Iemand intrusieken genegen zynde het eerste perceel, uit de Hand te koop, vervoege zich by den bewoner en gebruiker van hetzelfde.

De notaris V D LEY, te Ylst, zal, publiek verkoopen:

Twee HUIZEN en eenige plekken GROND en GRONDPAGTEN, alle staande en gelegen te Ylst, en byzonder een groote vruchtbare TUIN, in vyf percelen, bevattende eene scone party beste AARDE, welke zeer gemaklyk kan ververvoerd worden.

Wie gadinge markt, come op DONDERDAG den 15den DECEMBER 1814, by den provisionelen en finalen palmslag, des namiddags ten twee uren precies, in de herberg by Tryntje Aukes de Boer, te Ylst, en koop op conditien alsdan voor te lezen, welke van heden af by den notaris voornoemd te vernemen zyn.

De griffier S WYBENGA, zal, ten overstaan van den notaris A. STINSTRAN, op MAANDAG den 19den DECEMBER 1814, by den finalen palmslag, des avonds ten 6 uren, ten huize van ANNE HARINGS RUURDA, in het Harlinger Veehuis, te Franeker, verkoopen:

Vyf en een half pondematen uilmuntend GREIDLAND, gelegen ten Westen onder Franeker, vry van Dykfschatting wordende by Johannes Pook in huur gebruikt, Petri 1815 vry te aanvaarden.

De griffier S WYBENGA zal, op DONDERDAGEN den 21sten DECEMBER 1814 by de beschryvinge, en den 29sten DITO, by den finalen palmslag, telkens des namiddags ten twee uren, in het Heeren Logement, te Franeker, publiek by strykkeld verhuren, voor den tyd van vyf jaren, ingaande PETRI en MEI 1815:

Eene uilmuntende ZATHE en LANDEN, onder Tzum, groot 68½ pondematen, waarvan 10 pondematen BOUW- en de overige GREIDLANDEN zyn, belast met 20½ florenen Dykfschatting; wordende by Minna Pieters als eigenaar bewoond. De notaris H. ALBARDA, te Stavoren, zal, op DINGSdag den 20sten DECEMBER 1814, by de beschryvinge, en den 27sten daaraanvolgende, by de finale toewyzing, presenteren te verhuren:

Eene heerlyke ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHUURE cum annexis, staande en gelegen onder den dorpe Molkwerum, groot naar naam en faam 76 pondematen; alsmede 19 pondematen by de Stad Stavoren, alle GREIDLANDEN, voor 5 aaneenvolgende jaren, in te gaan St. PETRI en MEI 1815, en te eindigen op gelyke tyden 1820; by Auke Jacobs Looisma cum uxore in huriage tot St. PETRI en MEI voornoemd. Zynde de conditien te zien by den notaris voornoemd, en by Jan Sytzes Hollander, te Molkwerum.

De notaris WYMA, te Harlingen, zal aldaar, op WOENSDAG den 14den DECEMBER 1814, des middags ten 12 uren precies, in de herberg Benthem, publiek, presenteren te verkoopen: ONGEVEER 10 LASTEN BESCHADIGDE ROGGE.

BOELGOED BY GEREED GELD.

De notaris H. CANNegieter, te Grouw, presenteert publiek by boelgoed en gereeden gelde, te verkoopen: MEUBELEN en HUISGERADEN, twee Bedden, een Kabinet, een Porceleinkast, een Klok, twee Spiegels, en wat meer te voorschyn zal worden gebracht.

Wie hier een gadinge markt, come, op DONDERDAG den 15den DECEMBER 1814, des morgens ten negen uren, ten huize van HENDRIK BARTELES IDZERDA, in leven Schoolonderwyzer, te Grouw.

PUBLIEKE VERKOOPING

OP DEN EILANDE TERSCHELLING.

Men zal op DINGSdag den 13den DECEMBER 1814 te West-Terschelling, by publieke veiling, tegen contante betaling, in klinkende Munte, presenteren te verkoopen:

Alle zoodanige gekapte TOUWEN, STAG, WAND, lopend TOUWWERK, ANKERS en ZEILEN enz.; als het geborgen is van het op voorz. eiland gefrande KOF-SCHIP FALLEA WILHELMINA, gevoerd geweest by schipper Harm H. Böhrer.

HOUTVERKOOPING.

Men presenteert op ZATURDAG den 24sten DECEMBER 1814, des namiddags ten één uur, ten huize van JACOB MTEERDS VELLINGA, kastelein op Bergumerdam, publiek by boelgoed, te verkoopen:

Eene groote menigte percelen zoo STAMBOOMEN als WEEKHOUT, staande in het District Tietjerksteradeel. Die hier nog eenige percelen gelieven by te voegen, worden verzocht, daarvan ten spoedigsten opgave te doen, ten kantore van den openbaren notaris Mr. P. M. B. BRAUNIOUS, te Bergum.

DE DIAKENEN by de hervormde gemeente te Parraga, enz., presenteren, by beslotene briefjes, voor den tyd van VIER achtereenvolgende jaren, in te gaan den 14den MEI 1815, te verhuren:

Een HUIS en HERBERG, DE DRIE BOITEN genaamd, voorzien met STALLINGEN voor PAARDEN en KOEYEN. De briefjes zullen moeten ingezonden worden vóór den 21sten DECEMBER 1814, by den Diaken Doekle Heeres van der Baan, alwaar ook de conditien te vernemen zyn.

NB. NB. NB. DE VERKOOP VAN DE RYKE en UITGEBREIDE POSSESSIE, bekend onder den naam van HET NIENOORDSCHE VEEN, gelegen in de provincie Groningen, welke was geannonceert te zullen plaats hebben te Groningen, op den 20sten DECEMBER 1814, zal, om redenen, op gemelden tyd GEEN VOORGANG HEBBEN. Zullende den tyd, waarop die verkoop zal worden geëff. geueerd, nader worden bekend gemaakt.

Te LEEUWARDEN, by de weduwe D. R. SMEDING en M. KOON.

BY BESLOTEN BRIEFJES TE HUUR

V O O R V Y F I A R E N.

Eene ZATHE en LANDEN, gelegen te Poppingawier, by Harmen Edliff in gebruik, groot 4½ pondematen, PETRI en MEI 1815 vry te aanvaarden. — De briefjes moeten ingeleverd worden by Dr. J. VIERINGA COULON, te Leeuwarden, vóór of uiterlyk op VRYDAG den 21sten DECEMBER 1814.

By BESLOTEN BRIEFJES TE HUUR, V O O R V Y F I A R E N. Eene ZATHE en LANDEN, staande en gelegen aan den Heerenweg, in den dorpe Jellum, behoorende aan de Kerk van voornamden dorpe, groot over het geheel 68 en een half pondematen, alle GREIDLAND; thans by Eliza Elzisa Kifra in gebruik, en op St. PETRI 1815 vry van huriage.

De briefjes moeten ingeleverd worden voor den 20sten DECEMBER 1814, aan den advocaat J. H. J. VAN WAGENINGEN, letter G, no. 103, te Leeuwarden; by wien inmiddels de voorwaarden te vernemen zyn.

By beslotene briefjes te Huur: De ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, SCHUURE en verduide baken het HORNLEGER, staande en gelegen onder den dorpe Oudkerk; thans by Pieter Jans en Vrouw als huurders in gebruik. PETRI en MEI 1815 vry te aanvaarden. De bezidders hebben hunne briefjes te bezorgen ten huize van den heer en Mr. BOCHUIS SLOTHOUWER, Procureur by de Reekbank ter eener Infante, te Leeuwarden, nitiert op ZATURDAG den 21sten DECEMBER 1814, by wien de conditien der Verhuur te vernemen zyn.

By A. S. TROMP, te Woudsend, zyn tegen geschikte pryzen te bekomen, onderscheidene soorten van OOSTZEESCHE IJENNIP; recommendeert zich in een ieders gunst en recom-

UIT DE HAND TE KOOP.

O m moverende reden, eene voor weinige jaren nieuw gebouwde KOOPMANS-HUIZINGE, met de darby zynde twee grote HOUTSCHUREN, voor en achter erf, alzo tot hoer-negotie extra rechte, staande even binnen de Kerkpoort, te Harlingen; iemands gadinge zynde, vervoege zich by den eigenaar D. H. van Dorsten, ten gemelden Rede, die billyk wil handelen.

De degene, welke iets te presenteren hebben van de hoedel van wylen TYEERD STOERDS, in leven huismans te Perwoude, worden verzocht, voorzien met de schuldbywznen te comparenen, op DONDERDAG den 15den DECEMBER 1814, des morgens ten tien uren, ten huize van de weduwe HARMEN WJESB, kassienfiche in de Wynberg, te Bolsward.

By BESLOTEN BRIEFJES TE HUUR, V O O R V Y F I A R E N. Eene ZATHE en LANDEN, welke zyn Handwerk geheel of ten deele verfaat, kan op staande MEI 1815 vry te aanvaarden, by DOUWE B. FAHRER, te Jellum.

By BESLOTEN BRIEFJES TE HUUR, V O O R V Y F I A R E N. Eene ZATHE en LANDEN, waarvan ten minsten een het Kleit- en Brood Bakken zeer goed verfaat, en de overige zyn geschikt voor de bereyding eener duurzame Gezondheid, a f 1 - 10 - 0.

Meester Bakker, te Spinnam. T E K E S, TUINSTRAN, boekhandelaar, te Franeker, advertieert door deze, dat by hem te bekomen is: I. F. HILDEBRAND, Zakkboek ter bewyng eener duurzame Gezondheid, a f 1 - 10 - 0.

Van bovenstaande Werken zyn flechts weinige exemplaren voorhanden. — Verders zyn by hem te bekomen: Onderfcheiden soorten van Schryfboeken, Papier, Penen, Lak, Oruwelen, en bene Speelkatten, en beigen verders tot een Brekwinkel behoort; houdende zich mede gerecommandeert in het Binden van Boeken in onderscheidene soorten van Bredden, met belofte van eene prompte en civile behandeling.

's GRAVENHAGE, den 5 December.

Wij WILLEM, bij de gratie Gods, Prinse van Oranje-Nassau, Souverein Vorst der Vereenigde-Nederlanden, enz., enz., enz.

Aan alle de genen, die deze zullen zien of horen lezen, salut! doen te weten:

Alzoo wij, aan de eene zijde, in aanmerking genomen hebben, hoezeer het onze wensch is, den ontlukkenden handel, door eene vermindering der bestaande konvooi-regten, krachtadig aan te moedigen, mitsgaders in staat te stellen, om tegen onze commerciërende naburen zonder nadeel te kunnen dingen; en, aan den anderen kant, hoezeer het belang van 's Lands kas en de billijkheid vorderen, dat, bij eene aanzienlijke vermindering der bestaande regten, te gelijktijd ophouden de misbruiken en ongeoorloofde faciliteiten, welke uit eene verkeerde toepassing der wet, ten nadeele van 's Lands belangen, zijn ingeslopen; zoo is het, dat wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal dezer Landen, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk wij goedvinden en verstaan, bij deze:

Art. 1. Met den 1sten januarij aanstaande, zullen worden gehouden voor ingetrokken en gesteld buiten effect, alle zoodanige wetten en resolutiën, naar welke, van de ter zee inkomende en ter zee uitgaande goederen, is geheven geworden, 2 percent van de waarde op het inkomen, en 1 percent op het uitgaan, bekend onder de benaming van premie of veiligheid, en van welke belasting mitsdien, alle in- en uitvoerene goederen en koopmanschappen, bij deze, voor als dan, worden vr. gesteld.

2. Het transit-plakkaat, van den 26sten februarij 1804, zal worden gehouden voor in zoo verre gealtereerd, dat de daar bij bepaalde transit-regten, insgelijks van den 1sten januarij aanstaande af aan, op de helft zullen zijn gemedereerd.

3. Ons besluit van den 2den maart ll., waarbij de indigo van alle soorten is belast met 2 guldens inkomende en 3 guldens uitgaande, per 100 pond, zal worden gehouden in zoo verre gealtereerd, dat van hetzelfde artikel, van meergemeld tijdstip af, slechts zal worden geheven 1 gulden inkomende, en 30 stuivers uitgaande, per 100 pond.

4. De 40, 41 en 42ste artikelen van het generaal-plakkaat, van den 31sten juli 1725, zullen worden vervangen door de navolgende bepaling:

Indien eenig koopman onkundig of onzeker is, omtrent de kwantiteit of waarde zijner goederen, en alzoo zich buiten staat mogt oordeelen, om dezelve, inkomende, behoorlijk aan te geven, zal hij daarvan kennis geven aan den ontvanger, en zal deze, dezelve goederen in een Lands pakhuis of ander daartoe aan te schaffen lokaal, ten koste van den koopman, opslaan, of door den vendumeester der konvooijen en licenten, ter plaatse alwaar er een is, doen opslaan, tot zoo lange, dat de aangifte daarvan behoorlijk zal kunnen worden gedaan, 's Lands regten behoorlijk betaald, en de recherches daar over geschied zullen zijn: zulende inmiddels, bij den opslag, de fusten, baten of pakken, zonder die te openen, worden geïnventariseerd, en, wanneer de koopman zulks verkiezen mogt, geplumbeerd of verzegeld, welke inventaris door den ontvanger of vendumeester, en door den koopman of zijn gemachtigde, zal worden ondertekend; wordende mitsdien, door deze, volkomen vernietigd en buiten effect gesteld, alle zoodanige bepalingen, welke, in het generaal-plakkaat, strijdig met de bovengemelde verordening, mogten voorkomen.

5. Wij reserveren ons, om, bij de daarstelling eener temporaire wet van belasting en ontlasting voor het volgend jaar, ten opzichte van eenige artikelen, zoodanige nadere bepalingen te maken, als met het voordeel van sommige onzer fabrieken, welke door het afschaffen van het premie- of veiligheid in hun belang konden zijn geprejudiciëerd, het meeste zullen overeenkomen.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geinsereerd, en dat een genoegzaam getal exemplaren gedrukt en naar alle handelsrijvende steden en plaatsen zal worden verzonden, om aldaar te worden afgekondigd en aangeplakt.

Lasten en bevelen voorts, dat onze ministeriële departementen en andere autoriteiten, justiciëren en officieren, wien zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden, zonder eenige conventie of dissimulatie.

Gegeven in 'sGravenhage, den 1sten december des jaars 1814, en van Onze regering het eerste.

(geteekend,)

W I L L E M.

Ter ordonnantie van Zijne Koninklijke Hoogheid,

De algemeene secretaris van staat,

(geteekend,)

A. R. F A L C K.

Wij WILLEM, bij de gratie Gods, Prinse van Oranje-Nassau, Souverein Vorst der Vereenigde-Nederlanden, enz., enz., enz.;

Aan alle de genen, die deze zullen zien of horen lezen, salut! doen te weten:

Alzoo wij, in overweging nemende den tegenwoordigen staat van 's Lands finantiën, mitsgaders de benoedigde uitgaven voor den dienst van het toekomende jaar, bevonden hebben, dat deze uitgaven kunnen worden bestreden, zonder dat daartoe eenige vermeerdering of verhooging der bestaande 's Lands regten en belastingen, veel min eenige extraordinaire middelen zullen benoedigd zijn, terwijl wij ons, integendeel, in de gelegenheid gesteld vinden, om sommige dier bestaande regten en belastingen te verminderen, en, ten aanzien van de wijze van ophef van eenige derzelve, nadere voorschriften te kunnen daarstellen; zoo is het, dat wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg van de Staten-Generaal dezer Landen, hebben goedgevonden en verstaan, zoo als wij goedvinden en verstaan, bij deze:

Art. 1. De begrooting der uitgaven van den Staat, over den jare 1815, wordt vastgesteld op den navolgenden voet, als:

1ste post, voor ons Vorstelijk Huis.	f 1,600,000-0-0
2de — — — — — het dep. van den algeme. sec. van staat.	471,600-0-0
3de — — — — — het dep. van binnenlandse zaken.	4,470,990-0-0

4de post, voor den waterstaat.	1,800,000-0-0
5de — — — — — het dep. van finant.	12,900,000-0-0
6de — — — — — het dep. van buitenlandse zaken.	789,100-0-0
7de — — — — — het dep. van marine.	5,000,000-0-0
8ste — — — — — het dep. van oorlog.	14,800,000-0-0
9de — — — — — het dep. van koophandel en koloniën.	2,691,000-0-0
10de — — — — — buitengewone en onvoorziene uitgaven.	478,400-0-0

Totaal f 51,000,000-0-0

2. Tot bestrijding dezer uitgaven zullen worden gezegd:

Eerstelijk: het batig slot, hetwelk de dienst der Nederlandsche administratie, over den jare 1813, zal overlaten, na afberaling van de uitgaven, die daarop voor ons reeds zijn en nog zullen worden geordonneerd.

Ten anderen: het overschot van de gewone en buitengewone inkomsten van den Staat, over dezen loopende jare 1814, na gelijke afberaling.

Ten derden: alle de zuivere inkomsten en baten over den jare 1815, voortkomende van de domeinen van den Staat, van de Nederlandsche loterij, en van de posten, zoo mede alle zoodanige verdere baten, als, uit anderen hoofde, in den jare 1815, ten profijte van 's Lands schatkist zullen komen.

Ten vierden: de opbrengst, over den jare 1815, van alle de belastingen, welke, bij het aannemen der grondwet voor de Vereenigde-Nederlanden, hebben bestaan, en welke, ingevolge het 117de artikel derzelve grondwet, blijven op denzelfden voet, onder de uitzonderingen in de volgende artikelen vervat.

3. De middelen te water zullen alsnog blijven geheven worden op den thans bestaanden voet, met in achtneming van den gereduceerden taux der konvooi- en transit-regten, mitsgaders van de verdere voorschriften, bij de wet van den 1sten dezer maand vastgesteld, en zulks onverminderd de nadere bepalingen, welke, bij de jaarlijksche wet op de temporaire belastingen en ontlastingen van sommige speciën, voor het toekomende jaar, zullen worden vastgesteld.

4. Van alle de thee, welke in de Vereenigde-Nederlanden zal worden ingevoerd, of reeds in 's Lands pakhuizen is opgeslagen, zal, in den jare 1815, bij voortdurende worden geheven de belasting of recognitie van 10 pCt., ten behoeve van 's Lands schatkist, bij art. 4 van de wet van den 5den maart 1814 vastgesteld, voorbehoudens de nadere wijzigingen, welke, bij de invoering van dit middel, en, in het algemeen, ten aanzien van den theehandel binnen deze Landen, ingevolge ons besluit van den 24sten juni 1814, bij eene afzonderlijke wet, zullen worden vastgesteld.

5. De belastingen, bekend onder den naam van dienstboden-geld, mitsgaders paarden-, plaisier- en passagiegeld, zullen worden geheven, zonder voorafgaande vaststelling van het deel, dat ieder der provinciën daarin zal behoeven te dragen, en volgens het tarif, vermeld in ons besluit van den 4den februarij dezes jaars, edoch onder vermindering van een tiende-gedeelte van hetzelfde.

De wijze van ophef dezer belastingen zal, door nadere bij de wet vast te stellen ordonnantiën, worden geregeld.

6. Het proportioneel recht op de patenten wordt afgeschaft; daar en tegen zal het vast recht op dezelve worden verdubbeld, onder zoodanige uitzonderingen en modificatiën, als nader bij de wet zullen worden vastgesteld.

7. De tegenwoordige wet, waar van de uitvoering is gedemandeerd aan onzen secretaris van staat voor de finantiën, zal worden geinsereerd in het Staatsblad. Gegeven in 'sGravenhage, den 2den december des jaars 1814, het tweede van Onze regering.

(geteekend,)

W I L L E M.

Ter ordonnantie van Zijne Koninklijke Hoogheid,

De algemeene secretaris van staat,

(geteekend,)

A. R. F A L C K.

Het concept der vorenstaande finantiële wet was, op den 23sten november ll., ter vergadering van de Staten-Generaal overgebracht; bij welke gelegenheid, de heer Secretaris van Staat voor de finantiën de volgende aanspraak deed:

EDTEL MOGENDE HEEREN!

Het is onder gelukkige voortteeken, dat ik de eer hebbe, in uwe vergadering te verschijnen, ter overbrenging der wet, welke Z. K. H. mij gelast heeft, aan U Ed. Mog. voor te stellen, tot regeling der uitgaven van den Staat voor het toekomende jaar, en tot bepaling der middelen, geschikt om dezelve te bestrijden.

De stand der publieke fondsen, doet ons den maatstaf kennen van het vertrouwen op de gunstige gesteldheid van 's Lands finantiën, hetwelk de natie te regt heeft opgevat uit het gene onze geëerbiedigde Souverein, bij het openen van ulieder tegenwoordige vergadering, daaromtrent aan dezelve meegedeeld heeft.

Elk onzer mede-ingezerenen, die een aandachtig en dankbaar oog op het verledene slaat, moet inderdaad verbaasd staan over de ruime mate van zegen, waarmede de algoede Voorzienigheid de onvermoeide pogingen van onzen Vorst, tot bevordering van 's Lands welzijn, bekrond heeft.

In het verleden jaar, begon, op dit tijdstip, de dageraad van 's Lands verlossing pas te ontluiken; de kassen waren volkomen uitgeput; wij waren zonder armée, zonder marine, ontbloot van de eerste noodwendigheden, die elk land, tot handhaving van zijne onafhankelijkheid, van zijn bestaan, behoeft.

Wat is er sedert niet al verrigt, hersteld en voorbereid!

Wij hebben thans eene aanzienlijke landmagt op de been; onze zeemagt groeit dagelijks aan; gewigtige expeditiën naar de Oost- en West-Indiën, worden met kracht gereed gemaakt; de renten der nationale schuld zullen, op het einde van dit jaar, tot op den dag toe gekweten zijn, en in al de overige takken van 's Lands dienst is behoorlijk voorzien.

Om zoo verre te geraken, hadden 's Lands uitgaven, voor den dienst van het tegenwoordig jaar, op f 63,500,000 (Het vervolg op de kant dazer bladzijde.)

ding tot ongelijkheid in den aanslag heeft gegeven; men weet tevens, dat het tarif, gelijk het bij de vorige ordonnantie bestond, onder de benoedigde precautiën tegen fraude, eene vermindering van een tiende gedeelte van hetzeve kan gedooogen, zonder daarom 's Lands inkomsten te veel te verkorten, en Z. K. H. heeft zich dan ook gehaast in dezen die weldadige verbetering te brengen, waaruit dit artikel der wet is voortgesproten.

Het 6de artikel, waarbij het proportioneel recht op de patenten wordt afgeschaft, is deszelfs aanwezigheid schuldigd aan de gedurige aandacht, welke onze geëerbiedigde Vorst vestigt op alle grondige bezwaren zijner onderdanen. Ook ten deze heeft de ondervinding moeten geraadpleegd worden, en zoodra men ontwaarde, dat dit proportioneel recht, niettegenstaande den dagelijks verbeterenden toestand der patenteschuldigen (Het vervolg op pag. 2.)

ziet- en passagiegeld, voortkomende in het 5de artikel van deze wet, zijn de vrucht der ondervinding, welke men, reeds in den loop van het tegenwoordig jaar, te dezen opzichte, heeft kunnen verkrijgen.

Ten, in de laatste dagen van het afgelopen jaar, het dadelijk verzekeren der belangen van 's Lands schatkist gebiedende vorderde, zoo veel mogelijk, zoodanige bronnen van inkomsten aan te wijzen, welke aan het gouvernement de zekerheid konden verschaffen, dat men zich in dertelver rendement bij den uitslag niet zoude te leu gesteld vinden, was men in de nookzakelijkheid, om dit middel quota's gewijze te bepalen, en door te gaan op hetgeen hetzelfde, in de laatste jaren, dat het had bestaan, had opgebracht. — Thans kent men ook ten deze de belastbare waarde; men heeft gezien, dat het terug gaan van 's Lands welvaren niet overal daarin eene gelijke vermindering te weeg gebracht had, en dat deze, eerst nu gekende, oorzaak aanle-

(Zie de bovenstaande wet.)

De eenvoudige tekst dezer wet geeft mij, Ed. Mog. Heeren, de vrijheid, mij aan dertelver inhoud groo- rendeels te geëeren.

De koophandel zal daarin vinden een vernieuwd blijk van 's Vorsten teedere zorgen voor deze eerste bron van ons nationaal welvaren; terwijl tevens de belangen van het fabriekwezen niet uit het oog verloren zijn. Aan de rentheffers, mitsgaders aan al de overige schuldeischers van onzen herboren Staat, wordt daar door de zekerheid gegeven, dat hunne vorderingen punctueel zullen kunnen worden gekweten; en aan elk ingezeten tevens de geruststelling, dat, na al wat er heeft moeten gedaan worden, en al wat er nog te doen valt, desbetreft, noch verhoogde belastingen, noch andere redmiddelen benoedigd zullen zijn.

De bepalingen omtrent den veranderden ophef van het dienstboden-, mitsgaders van het paarden-, plai-

moeten worden geraamd. Met zorg, moete en spaarzaamheid, en, onder verbeterde omstandigheden, zoo verre verminderd, als de overgrootte behoeften zulks maar eenigzins toelieten, zullen dezelve nog f 59,800,000 vorderen, eh desbetreft, zal er, na afberaling van zoo vele buitengewone onkosten, nog een overschot van bijna 100 en een half miljoen op dien dienst in 's Lands kas blijven.

Dit overschot verschafte Z. K. H. het streelend ge- noegen, om U Ed. Mog. te kunnen doen deelen in zij- ne overvrijding, dat, hoe zeer de dienst van het vol- gend jaar nog vele niet terug komende uitgaven zal vorderen, de bestaande belastingen niet alleen onver- hoogd zullen kunnen blijven, maar dat er zelfs nog meer ten goede zal kunnen geschieden.

Hetzij mij geoorloofd als na tot de voorlezing der finantiële wet voor den jare 1815, in dien geest ont- worpen te mogen overgaan.

Reguleerder rekeningen op het tegenwoordig grootboek, missgaders aan de administrateurs van armen kassen en pleve resten herinnerd, dat, naar aanleiding der bepalingen, vervat in het hier vooren aangehaald reglement, van den 27sten juli, de afschrijving hunner in het tegenwoordig grootboek ingeschreven kapitalen, vóór den 1sten december eerstkomende, zal moeten geschieden aan de voorz. commissie. En worden voorz. houders van particuliere gekwalificeerde rekeningen en administrateurs, bij deze, vermand, om zich, vóór ultimo december dezesjars, aan te melden bij het grootboek der nationale schuld, te Amsterdam gevestigd, voorzien van zoodanige afschrijving- en fournissement biljetten, als voor ieder hunner respectievelijk zijn verpligtbaar geerd, ten einde zij deze biljetten af te schrijven op het tegenwoordig grootboek, na den 1sten december dezesjars, aan de meergemelde commissie, belast met de werkzaamheden, voortvloeiende uit de wet vanden

iden mei 1814, en aldus geregeld geraken tot de opening hunner rekeningen, aanvankelijk met den 1sten januarij 1815, in de nieuwe grootboeken der werkelijk en uitgeselde schuld.
SIX VAN OTERLEEK.
Gravenhage, den 1sten november 1814.

De secretaris van staat voor de finantiën brengt, bij deze, ter kennis van de belanghebbers, dat, krachtens het bepaalde bij art. 9 der publicatie van Z. K. H., in den 18den december 1813, niet langer dan tot buiten de rands loopende maand, in betragt der buitengewone en gewone lasten van den 1sten januarij 1814, zullen admissibel zijn de losbare receptissen, geproten uit het vrijwillig voorschot, bij de boven aangehaalde publicatie geesterd, en dat, derhalve, de houders van zoodanige receptissen, welke, met den 1sten

sisten december 1814, niet ter aflossing zullen zijn gepresenteerd en ingetrokken of in betragt der belastingen geblijfd, zich ter bekoming van het kapitaal en de verschenen renten op deze receptissen, zullen moeten adresseren bij de Nederlandse Bank, te Amsterdam, als welke nu voor als dan, bij uitsluiting, tot de aflossing en intrekking dier effecten is gekwalificeerd.
SIX VAN OTERLEEK.
De secretaris van staat voorn.

ingeschreven kapitalen, en het opleggen der gevorderde biljagen, zal hebben gedragen, brengt, bij deze, ter kennis van dien het aangast, dat, aanvankelijk met 10. januarij 1815, genee fournissementen van biljagen noch eenige verwisseling van anticipatie receptissen tegen quitantien van biljagen hoegenaamd meerder zullen kunnen geschieden, dan alleenlijk ten kantore van den ontvanger-generaal der middelen te water en te lande, H. Bicker, te Amsterdam, als welke uitsluitend is gekwalificeerd tot de ontvangst der biljagen vallende in de termen van art. 19 en 35 der wet van den 14den mei 1814, terwijl de fournissementen, ingevolge het eerste artikel van het reglement, in den 28en juli 1814, niet verder in certificaten van verschenen renten, maar alleenlijk in konstante specie, zonder enige korting, zullen worden geadmiteerd.
SIX VAN OTERLEEK.
De secretaris van staat voorn.

voor vele drukkend werd, is Hoogstdezelve bedacht geweest, om dit drukkende, door eene veranderde en verbeterde wijze van heffing, uit den weg te ruimen. De behoeften van 's Lands kas behoorden echter te gelijker tijd niet uit het oog verloren te worden; de verdubbeling van het thans bestaand vast zegt zal daarin genoegzaam voorzien, en daar, waar deze verdubbeling te zwaar zoude worden, zal de wet doelmatige uitzonderingen en modificatiën kunnen daarstellen, welke vele der in het tegenwoordig jaar ondervondene zwakheden zullen voorkomen.

Het is Z. K. H. daarenboven geenszins ontglipt, Ed. Mog. Heeren, dat de bestaande belastingen zwaar zijn, en dat alleen onze vermeerde welvaart dit euvel dragelijk kan maken; en indien Hoogstdezelve, in de buitengewone pogingen, welke nog bij vele vakken der algemeene administratie voor dit en het volgend jaar verdischt worden, de onmogelijkheid gevonden heeft, om aan den wensch van zijn hart tot meerdere vermindering van dat bezwaar reeds nu gehoor te geven, ben ik te gelijker tijd gelast, U. Ed. Mog. de verzekering aan te bieden, dat onze Vorst dit aangelegen onderwerp geenszins uit het oog verliest.

De bepaling der uitgaven van den Staat voor het toekomstige jaar, op eene som van f 51,000,000, zoo als dezelve in de voorgestelde wet zijn gebragt geworden, is niet daargesteld, dan naar overleg en na een nauwkeurig onderzoek der presuntive beoefenen.

Ik heb de eer, in de eerste plaats, ter tafel van U. Ed. Mog., te gelijker met deze wet, over te leggen den staat der berekeningen van die behoeften, welke tot basis gestrekt heeft in het formeren der gezegde begrooting, en, in de tweede plaats, den staat der fondsen, waardoor deze uitgaven zullen kunnen gedekt worden, welke uwe vergadering alle mogelijke overtuiging zal kunnen verschaffen, dat de dienst van den 1sten 1815 geen nadelig slot zal overlaten.

Z. K. H., wiens eerbied voor de grondwet gelijk staat met zijne liefde voor het Vaderland, vertrouwt dat, op deze wijze, behoorlijk zal worden voldaan aan het 70ste artikel derzelve, waarbij de inwilliging van uwe vergadering op de jaarlijksche begrooting der uitgaven van den Staat wordt vereischt, en waarbij tevens U. Ed. Mog. het raadplegen over de middelen tot vinding van dezelve is aanbetrouwd geworden.

Het zoude Z. K. H. bijzonder aangenaam geweest zijn, even zeer aan den letterlijken inhoud van het daarop volgend 71ste artikel te hebben kunnen voldoen, en alzoo aan uwe vergadering reeds te doen aanbieden eene begrooting, gesplitst in twee hoofddeelen, waarvan het eene alle zoodanige zekere en bepaalde uitgaven zoude bevatten, welke uit den gewonen loop der zaken voortvloeiende, in het bijzonder tot den Staat van vrede betrekking hebben, en alzoo op eenen duurzamen voet dienen vastgesteld te worden; terwijl het andere zoude moeten beheizen die buitengewone en onzekere uitgaven, welke, inzonderheid in tijden van oorlog, naar voorkomende omstandigheden, moeten worden geregeld.

Dan, Ed. Mog. Heeren, ik zoude aan het doorzigt dezer achtbare vergadering te kort doen, met in een lang beroeg te treden van de onmogelijkheid, die er voor als nog bestaat, om den letter van dit artikel op te volgen.

Hoe zeer wij het geluk hebben de weldaden des vredes te genieten, en hoe veel er ook reeds moge gedaan zijn, om tot eene geregelde orde van bestuur te geraken, zal nogtans een ieder, die met 's Lands belangen niet onbekend is, gereedelijk toestemmen, dat het oogeblik nog niet daar is, waarop wij kunnen zeggen, tot dien gewonen loop van zaken geraakt te zijn, welke bij het ontwerpen van het voorz. 71ste artikel bedoeld is geworden.

Ons geheel justitiewezen moet nog op nieuw worden ingerigt; bij het binnenlandsch bestuur zijn nog vele belangrijke instellingen te regelen; de tegenwoordige onkosten van het departement van marine, en van dat van koophandel en koloniën staan, uit hoofde der gereed gemaakt wordende expeditiën, in geen het minst verband met die, welke zonder deze buitengewone oorzaken zouden plaats hebben.

Omtrent het departement van oorlog kan zulks even zeer, om diezelfde en om verscheiden andere redenen, gezegd worden: ook daár moeten nog vele uitgaven geschieden, welke geheel buitengewoon zijn; ook daár valt nog veel in te rigten en aan te schaffen, vóór dat men tot eenen duurzamen voet zal kunnen geraken.

In dien staat van zaken, welke het natuurlijk gevolg is, aan de eene zijde, van het kort tijdsbestek onzer onafhankelijkheid, aan de andere, van den geheelen toestand van Europa, was het onmogelijk, zonder gevaar van den dienst te belemmeren, reeds nu de lijn van afscheiding te vinden, welke tusschen de gewone en de buitengewone uitgaven behoort getrokken te worden; en Z. K. H. vertrouwt dan ook, dat, onder die omstandigheden, evenmin van Hoogstdenzelven het voorstel, als van Uwe Vergadering de inwilliging eener andere begrooting te verwachten was, als in den vorm, waarin dezelve in de voorgestelde wet is geïnsereerd.

Ik houde mij verzekerd, Ed. Mog. Heeren, dat alle deze communicatiën uieden aangenaam zullen zijn; dat de gevoelens van gerustheid, vertrouwen en verknochtheid, waarvan U. Ed. Mog. reeds vele gewichtige blijken aan Onzen Vorst gegeven hebben, daardoor, zoo mogelijk, nog zullen worden versterkt, en dat uwe vergadering, volgens de grondwet geroepen, om, als deelgenoot van het wetgevend gezag, in deze, met Z. K. H. mede te werken, alle redenen zal vinden, om zich met de finantiële wet, voor den 1sten 1815, zoo als dezelve door mij is overgebragt geworden, te vereenigen.

Tot deze zelfde belangrijke zaak behoort voorts nog het volgende:

Extract uit het register der resolutiën van Hun Ed. Mog. de Heeren Staten-Generaal der Vereenigde-Nederlanden.

Woensdag, den 30 november 1814.
Is gehoord het rapport van Hun Ed. Mog., gedeputeerden tot de zaken van finantiën, hebbende, ingevolge en ter voldoening van derzelve resolutie commissoriaal, van den 23sten november laatstleden, geëxamineerd eene concept-wet, tot regeling der uitgaven van den Staat, voor het jaar 1815, en tot bepaling der middelen, geschikt om dezelve te bestrijden, met de berekening der behoeften en de raming der inkomsten, zoo als dezelve,

namens Z. K. H., door den Secretaris van Staat voor de finantiën, aan de bekrachtiging dezer vergadering is aangeboden;

Waarop gedelibereerd zijnde, is goedgevonden en verstaan, zich met voorsz. rapport te conformeren.

En zijn, tot het overbrengen van de genoemde concept-wet aan Z. K. H., benoemd

De Heeren van Lijnden van Hoevelaken, van Sijtzama, en van Pälland tot Eerde;

en tevens gelast aan Hoogstdenzelven te betuigen, dat de vergadering, in hare deliberatiën-over dit zeer gewichtig onderwerp, over de concept-wet, in verband met de aanspraak van den secretaris van staat voor de finantiën, met genoegen heeft gezien, dat de uitgaven voor den 1sten 1815, in verveiling van die van 1814, eene vermindering heeft ondergaan van 12 millioenen, en dat de dienst van 1815 vele niet terug komende uitgaven zal vorderen.

Dat de som van ruim 40½ millioenen, waarop Z. K. H. de onderscheiden inkomsten van den Staat begroot, geveegd bij het voordeelig restant over de jaren 1813 en 1814, de uitgaven voor 1815 zullen kunnen bestrijden, en zelfs nog een overschot kunnen daarstellen. Dat deze vergadering volkomen instemt met de denkbeelden, namens Z. K. H. medegedeeld, dat aan den letterlijken inhoud van art. 71 van de grondwet niet heeft kunnen worden voldaan, door de splitsing van de begrooting in twee hoofddeelen, op den voet, bij dat artikel bepaald, en dat de gheele toestand van Europa, zoo wel als het korte tijdsbestek van de onafhankelijkheid van den Staat, het onmogelijk maakt, reeds nu de lijn van afscheiding te vinden en eene andere begrooting te geven, als in den vorm, waarin dezelve bij de voorgestelde wet is geïnsereerd.

Dat deze vergadering dan ook, uit hoofde van diezelfde nog bestaande algemeene en bijzondere omstandigheden, althans voor dit jaar, de beide objecten van inkomsten en uitgaven heeft gemeen global te kunnen en te mogen beschouwen, en zulke te eerder, daar in de wet zelve, opgehield door de voordragt van den Secretaris van Staat, dadelijke bewijzen voorkomen van aanmerkelijke vermindering van uitgaven en van verligting en modificatie op de middelen van de konvooyen en licenten, dienstboden- en paarden-geld, en patenten, en alzoo proeven van de vaderlijke gezindheid van den Souverein voor zijne onderdanen.

Dat het voor deze vergadering uiterste moeilijk, zoo al mogelijk, is, uit den aard van hare deliberatiën, in verband met de grondwet, te beoordeelen, in hoe verre de voorgedragene uitgaven van den Staat, ten bedrage van 51 millioenen, zouden kunnen worden verminderd, zonder 's Lands wezenlijken dienst te benadeelen, en of de voorgedragene middelen van inkomsten, ter somme van ruim 40½ millioenen, met het vermogen der ingezetenen zullen kunnen overeenkomen. Dat deze vergadering (als vertegenwoordigers van de ingezetenen dezer landen, en dus van lieden, die gedurende eenige jaren, zoo vele voorbeeldelooze opofferingen hebben moeten doen, daar door zoo vele verliezen geleden, en zoo aanmerkelijk verminderd zijn) wel zeer gewenscht had, dat de uitgave van den Staat op minder dan 51 millioenen, had kunnen worden gebragt, en dat ook nog sommige zeer zwaar en ongelijk drukkende belastingen hadden kunnen worden verminderd, en langzamerhand de volstrekt noodige uitgaven van den Staat in verband gebragt met zoodanige belastingen, die op het vermogen der ingezetenen berekend zijn.

Dat de vergadering, niettemin, met veel genoegen, door de gegevene ouvertures van den Secretaris van Staat voor de finantiën, is versterkt geworden in de bewustheid, die dezelve reeds had, dat de Souverein de zwaarte van de thans bestaande belastingen gevoelde; dat Z. K. H. begreep, hoe alleen eene vermeerde welvaart dit euvel dragelijk kan maken, en dat het benoedigde in onderscheiden vakken van administratie, voor dit en het volgende jaar, het onmogelijk heeft gemaakt aan den wensch van zijn hart, tot meerdere vermindering te voldoen; maar dat dit aangelegen onderwerp zijne aandacht bezig houdt.

Dat deze vergadering dan ook heeft vermeend de uitvoering daarvan aan de onvermoeide pogingen en vaderlijke zorg van den Souverein, met volle gerustheid en vertrouwen, te kunnen overlaten, en daarvan geen sterker blijken kan geven, dan door zich, op de bovengemelde gronden, met de finantiële wet vóór den 1sten 1815, zoo als dezelve is overgebragt, te vereenigen.

En zal extraet van deze Hun Ed. Mog. resolutie aan voormelde heeren gegeven worden, om te strekken tot derzelve narigt.

Accordeert met voorz. Register.
(geteekend,) VAN PABST TOT BINGERDEN.

De secretaris van staat voor de finantiën, als belast met de executie van de wet, van den 14den mei 1814, tot herstel der nationale schuld, herinnert, bij deze, de houders van vrije rekeningen op het tegenwoordig grootboek, welke het regt hebben, om bij de commissie, belast met de werkzaamheden, voortvloeiende uit de wet, van den 14den mei 1814, blanco renversalen te bekomen, dat zij, ingevolge het bepaalde bij het 3de art. van het door Z. K. H., bij besluit van den 28sten juli 1814, no. 23. gearresteerd reglement, naar hetwelk een ieder zich, in het doen der afschrijving van de op het tegenwoordig grootboek ingeschreven kapitalen en het opleggen der gevorderde biljagen, zal hebben te gedragen, gehouden zijn, om zich, ter bekoming van de voorschreven renversalen, vóór of op ultimo december eerstkomende, te vervoegen bij de commissie, belast met de werkzaamheden, voortvloeiende uit de wet van den 14den mei, en zulks gecommuniëerd met het bewijs van gedane afschrijving, hetwelk aan hem, bij de commissarissen van het grootboek der nationale schuld, zal worden afgegeven, en van de kwitantie opgelegde biljagen.

En, vermits de geregelde afloop der werkzaamheden, met welke de opgemelde commissie is belast, en de daarmede onmiddellijk in verband staande opening der nieuwe grootboeken van de werkelijke en uitgeselde schuld gebiedend vorderen, dat dezelve werkzaamheden, zoo spoedig eenigzins mogelijk, volëndigd worden, wordt almede aan alle houders van particuliere (Het vervolg op de kant dezer bladzijde.)